

ŠIANDIEN IR RYTOJ

ALŽIRĄ masiniai apleidžia europiečiai. Jie įsitikinę, kad viskas pralaimėta ir toliau nebėra prasmės laukti.

Vien tik per paskutines dvi savaites iš Alžiro išvyko 9,000 asmenų.

Kiekvienas laivas, kiekvienas lėktuvas perpildytas atvyksta į Prancūziją, tuo tarpu tūkstančiai dar pasilieka laukti atsisėdę ant lagaminų uoste ir aerodrome, kada jiems atsiras transporto vieta.

Tai dar ne panika, o tik baimė.

Slaptosios armijos organizacija, kurios vadas gen. Salanas Paryžiuje nuteistas kalėti iki gyvos galvos, nenori pasiduoti ir grąšina kiekvienam europiečiui mirtimi, jei bandys apleisti Alžirą.

Bėgliams nesvarbu, kur laivas ar lėktuvas juos iškrais. Svarbu tik atitolti nuo Alžiro, kur kraujas liejasi gatvėse. Palikę namus, ūkius ir kitokias nuosavybes, su savimi pasiėmę tik 40 svarų bagažą, jie jaučiasi išsivadavę iš baimės, kai koją pastato Prancūzijos žemėje.

Su europiečiais bėga ir alžiriečiai muzulmonai, kolaboravę su prancūzais, dabar bijodami nacionalistų keršto.

Laikinoji Alžiro vyriausybė susirūpinusi dėl tokio masinio eksodo. Ypač bijo, kad Alžirą neapleistų europiečiai specialistai. Bijų, kad pritrūks mokytojų, pasiliekančiams žadamos privilegijos.

CHRUŠČIOVAS, lankydamasis Bulgarijoje, turėjo dvigubą tikslą: užbaigti su bulgarų stalinistais, kurie vis dar šiaušiasiai prieš Tito ir bandyti iš Atlanto pakto atitraukti Graikiją ir Turkiją, žadėdamas joms visokias gerbybes, jei tik jos artimiaubendradarbiaus su Balkanų kraštais.

Jei jam pavyktų įtikinti Graikiją ir Turkiją pasinaudoti Juodąja jūra ir išplėsti prekybą ir kultūrinius ryšius su Sovietija, tai būtų didelis diplomatinis, o gal net ir strateginis laimėjimas.

Bulgarija turi natūralią sieną su Turkija, tad Chruščiovas ir pasirinko ją idėjai neutralizuoti Balkanų kraštus.

Jugoslavija, kuri 1954 metais pasirašė karinę sutartį su Graikija ir Turkija, dabar Titui sugrįžus į sovietiską orbitą, pasitarnaus raktu, atidarymui Dardanelių sąsiaurio.

Lietuvių Prekybos Rūmų metinis banketas Chicagoje

Gegužės 20 d. įvykusiame Lietuvių Prekybos Rūmų bankete pagrindiniu kalbėtoju buvo paskiriamas kongresmanas Sidney Yates. Savo kalboje kong. S. Yates pabrėžė, kad nėra abejonės, jog Lietuva ir kitos pavergtos tautos atgaus savo laisvę tik panaikinus pasaulio komunizmą.

Bankete kalbėjęs Lietuvos Gen. Konsulas Dr. Petras Daužvardis pabrėžė Lietuvių Prekybos Rūmų artimuosius uždavinius.

"Lietuvių Prekybos Rūmai yra ypatinga ir reikšminga organizacija", kalbėjo Gen. Konsulas. "Ji daug ką yra padariusi, bet dar daugiau galėtų padaryti. Ji pradėjo Lietuvos paviljonų įrengimą Chicago's Tarptautinėje Prekybos Parodoje.

Tie paviljonai kartojasi kas met. Šiais metais bus ketvirtas Lietuvos paviljonas iš eilės. Jo įrengimu ir finansavimu šiais metais rūpinasi Lietuvių Bendruomenės Chicago's Apygarda.

Iš tikrųjų, juo turėtų rūpintis Prekybos Rūmai, nes pati paroda yra sponsoruojama Chicago's Association of Commerce and Industry. Jos bazė yra prekyba. Paėmę Lietuvos paviljoną atitinkami verslininkai galėtų jį sutvarkyti komerciniu pagrindu. Iš to būtų naudos Rūmams, prekybininkams ir Lietuvai. Pagal-

DIRVA

Nr. 61

Gegužė-May 25, 1962

Cleveland, Ohio

PAKILO KAIP ERELIS...

VOKIETIJOJE MANOMA, KAD PREZIDENTAS KENNEDY PER SILPNAS VADOVAUTI LAISVAJAM PASAULIUI, TODĖL DE GAULLE ŠANSAI GERĖJA. — PREZIDENTO PEČIUS SLEGIA, JO PIRMTAKŲ KLaidų IR NEAPSIZIŪRĖJIMŲ NASTA, TAČIAU VIETOJE, KAD IŠTAISIUS SENAS KLaidas, JIS DARO NAUJAS.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Jei patikėti pereito šeštadienio Chicago American pranešimu iš Bonnos, prezidento Kennedy prestižas Vokietijoje yra lygus nuliui. Esą vokiečiai dailrosi kito vado laisvajam pasauliui. Į tą vietą kaip žinia, pretenduoja de Gaulle ir jo prestižas auga.

Idomu, kad prezidentas Kennedy, kuris pasirodė esąs gudrus politikas JAV vidaus politikoje, užsienio politikoje susilaukė tik nepasisekimų. Užtenka tik prisiminti Kubos, Berlyno ir Laoso vardus. Visais tais atsitikimais, Kennedy buvo užsimojęs kardu, tačiau jį tuoj nuleido. Jis buvo paklęs kaip erelis, tačiau nutupė kaip žvirblis. Kodėl?

Teisindamasis dėl derybų su sovietais Berlyno reikalais, Kennedy prikišo savo kritikams iš Europos ir specialiai iš Vokietijos, kad esą krizės metu tik JAV pravedusios dalinę karinių jėgų mobilizaciją, kitos valstybės nepajudinusios nė piršto. Jei JAV tenka didžiausia atsakomybė, jos turinčios turėti teisės derybų keliu įsikišti sau lengvesnės išeities. Į tai, žinoma, galima būtų atsikirsti, kad ne europiečiai ir ne vokiečiai pastatė Berlyną į tokią liūdną padėtį, bet patys amerikiečiai. Karo pabaigoje ir pirmaisiais pokario metais, kada JAV turėjo atominės bombos monopolį ir iš viso karinę persvarą, jos politikai vadovaują asmenys atsisakė suprasti, kad karo metu buvęs jos labai blogas sąjungininkas, karui pasibaigus, virst jos priešu Nr. 1.

Dėl to Kennedy asmeniškai, aišku nekaltas, tačiau kaip prezidentui jam tenka atsakomybė už pirmatakių darbus ir neapsižiūrėjimus, todėl ir JAV atiteko didžiausia našta apsigynime prieš sovietų užmačias. Jos negali tos atsakomybės nusikratyti, nepažeidamos savo pačių saugumo. Europiečius ir labai daug ame-

rikiečių stebina ne noras diplomatinio būdu rasti išeitį Berlyno krizėje, bet daugiau derėjimosi su sovietais būdais.

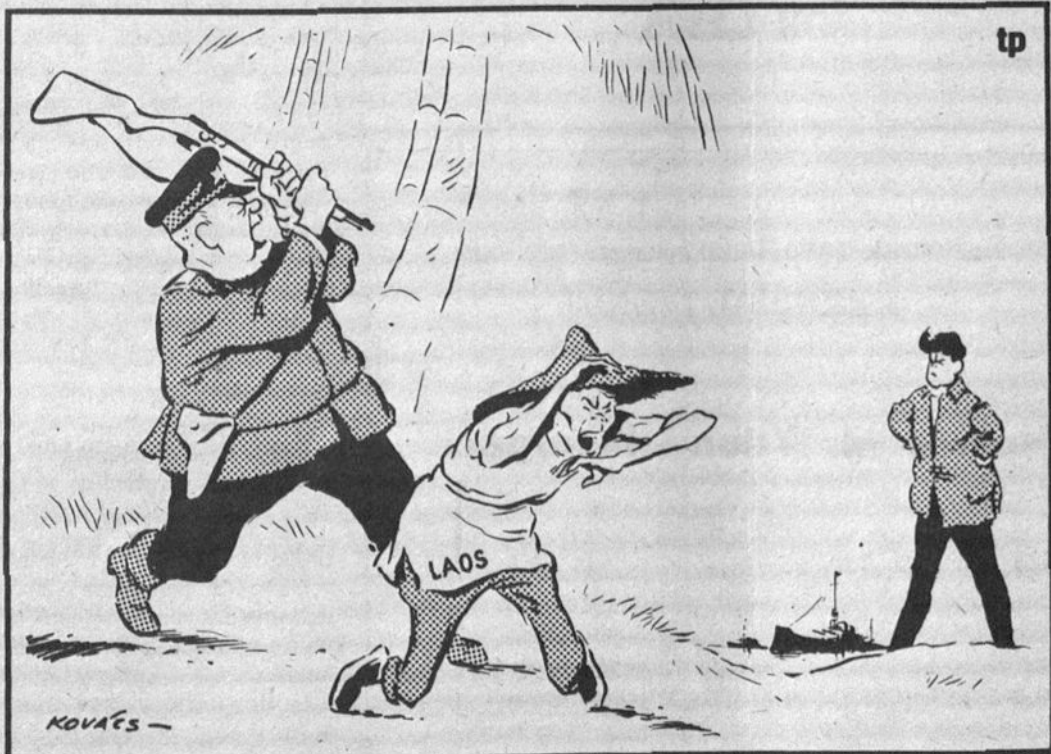
Kaip pavyzdį, imkime tą patį nelaimingą Laosą. Tiesa, kad amerikiečiai čia, kaip ir Berlyne, buvo per ilgą laiką įmanevuoti į blogas pozicijas, tačiau dabar pasitraukti nenustojant savo prestižo, neįmanoma. Todėl prezidentas padarė logišką žingsnį, pasiūsdamas į Pietryčių Aziją maršus. Tačiau, paklęs kaip erelis, prezidentas savo spaudos konferencijoje pereitą ketvirtadienį, vėl nutupė kaip žvirblis. Atsakydamas į paklausimą, ar JAV reikalaustiančios, kad atstatant paliaubas Laose, komunistai pasitrauktų į savo ankstyvesnes pozicijas, prezidentas pareiškė, kad jis tokio komunistų žingsnio pageidautų ("would prefer"), tačiau toliau jis nuo to pageidavimo pasitraukė, paaiškindamas, kad svarbiausia yra paliaubos vis tiek kokioje linijoje ("I would think, however, that the peace along the line which may now exist, of course is essential"). Kas gi taip derasi?

Kitai sakant, Kennedy, kuris pritarė laisvųjų kubiečių invazijai į Kubą, bet atsisakė ją palaikyti, panašiai pasielgė ir Berlyne ir Laose. Paskutiniiais dviem atvejais jis greibėsi karinių jėgų demonstracijų, bet tik tam, kad pasakius, jog ... jis sutinka su naujai susidariusia padėtimi. Kam gi buvo reikalinga ta mobilizacija? Kad suvaldytų tolimesnius sovietų apetitus? Bet sovietai ir

bei jo augimą ir progresą. Prekybos Rūmai, prekybininkai ir profesionalai turėtų šia proga stipriomis raidėmis įsirašyti į Chicago's istoriją.

Kita tokia proga negreit ateis. Lietuvos Konsulatas yra suteikęs nemažai medžiagos apie lietuvių Chicago's miesto istorijos rašytojams. Jos reikėtų daugiau ir ją turėtų parūpinti ne Lietuvos Konsulatas, o Chicago's lietuviai politikai, prekybininkai, profesionalai, visuomenininkai bei kultūrininkai ir visi kiti interesuoti lietuvių vardu bei stiprumu ir Lietuvos ateitimi. Nepraleiskite progos.

Linkiu Rūmams ir visiems jų nariams geriausių sėkmių visuose versluose bei darbuose ir siekimuose."

-- Nesikiškite! Mes patys tvarkome savo reikalus!...

taip eina lėtai, pirmiausia sugromulodami tai, ką jie jau prarijo. Kai triukšmas dėl jų dabartinių ėjimų nurims, jie vėl iškrės kokią pokštą. Ir būtų paskutiniai kvailiai, jei to nedarytų!

Dėl to, negalima būtų stebėtis, kad prezidento prestižas kiekvienu atveju, labai kritęs. Kad jį pakėlus, visų pirma reiktų gerokai išvalyti Valstybės Departamentą. Atrodo, kad buvo didžiulė klaida statyti jo priešakyje Dean Rusk, kuris gal teoriškai ir yra susipažinęs su užsienio politika, tačiau neturi praktiško patyrimo kaip reikia elgtis su sovietais. Pasitaiko kartais didelių teisės žinovų, kurie tačiau, kaip advokatai, negali laimėti nė vienos bylos. Atrodo, Valstybės Departamente tokių netrūksta.

IŠ VISO PASAULIO

• **JAV astronautas Carpenteris**, pakartojęs astronauto kelionę tris kartus aplink žemę, gegužės 24 d. atsiekė naują laimėjimą erdvės užkariavimo pažangoje.

• **Anglija** nutarė sustabdyti visus savo atominių projektų bandymus, juos perleidžiant JAV. Priežastis — kad jais negalėtų pasinaudoti Prancūzija ir kad De Gaulle nereikalautų keistis atominėmis paslaptimis už Anglijos išleidimą bendrojo rinkono.

• **Dar vienai Afrikos valstybei** nekantriai laukiant nepriklausomybės valandos (liepos 1 d.), laukiama pasikartojant ir kovų Kongo pavyzdžiu. Belgams patikėta Ruanda — Urundi teritorija laukia mūsų dėl valdžios tarp Watusi ir Bahutu genčių.

• **Gen. Raoul Salan**, vietoj lauktos mirties bausmės, karinio tribunolo nuteistas kalėjimu iki gyvos galvos.

• **Prezidentas Kennedy** paprašė savo ekonominių patarėjų atkreipti dėmesį į Vak. Europos valstybių ekonominį gerbūvį ir tirti, kiek tų valstybių priemonės tikėtų pritaikyti JAV ekonominių problemoms išspręsti.

• **Afrikos Guinėjai** savo laiku Sov. Sąjungos skirtos mašinos ir traktoriai palikti rudims ėsti, Guinėjos vyriausybei nutarus paramos ieškoti Vakarų valstybėse.

• **JAV** nutarė priimti dalį Kinijos pabėgėlių iš Hong Kongo.

JULIUS GAIDELIS ir STASYS SANTVARAS - Kantatos apie Lietuvą autoriai, kuri pirmą kartą buvo išpildyta gegužės 20 d. Bostono Mišraus choro, dalyvaujant solistams Daiva Mongirdaitė ir Stasiui Liepui.

BOSTONE GIMĖ KANTATA APIE LIETUVĄ

Naujas komp. J. Gaidelio veikalas

Pavasariui įsibėgėjus ir šių pakrančių vandenims pradėjus atšilti, Bostono Lietuvių Mišrus choras gegužės 20 d. surengė neeilinį koncertą. Visų pirma tai buvo metinis choro pasirodymas o antra - choras tam koncertui paruošė ir pirmą kartą atliko komp. Juliaus Gaidelio veikalą, kurio vardas Kantata apie Lietuvą. Savo kūrinį dirigavo pats autorius. Koncerto solistai buvo Daiva Mongirdaitė ir Stasys Liepas, solistams akompanavo pats Jul. Gaidelis, o kantatai Vytenis Vasyliūnas.

Koncerto pirmoj daly Bostono Lietuvių Mišrus choras padainavo porą Jul. Gaidelio originalių dainų, Č. Sasnausko Užmigo žemė ir St. Šimkaus Vėjo dukrą. Visos dainos buvo gerai paruoštos ir dailiai skambėjo, bet ši sykį ypač subtiliai padainuota Č. Sasnausko sudėtingos formos daina Užmigo žemė, ir interpretacija, ir dainavimo švarumu atskleidusi to kūrinio grožį. Gyvo ritmo ir spalvingos harmonijos yra Jul. Gaidelio nauja daina Dobilas. Ją choras turėjo kartoti.

Stasys Liepas su įsijautimu ir gera nuotaika padainavo Denzo Romansą ir Aukso Stabą iš Gounod op. Faustas. Prašomas bisuoti, jis dar padainavo Tomskio kupletus iš Čaikovskio op. Pikų Dama.

Daiva Mongirdaitė šiam koncertui parinko G. Verdi ariją iš op. Kaukių balius ir Liu ariją iš Puccini op. Turandot. Abi arijos Daiva atliko jautriai ir subtiliai, įsijausdama į muzikos ir žodžių prasmę. Ji turi aiškiai regimą kūrinio atlikimo dovana, dainavimo kultūrą ir patrauklią sceninę laikyseną. Tą ji parodė ir bisui dainuodama Ant. Vanaigaičio Dobilėlį.

Antrą koncerto dalį užėmė Kantata apie Lietuvą. Tai stambus muzikinis veikalas, ištisai dainuojamas užtrunkąs 45 min. Komp. Jul. Gaidelis jį skyrė mišriam chorui, dviem solistams - sopranui ir baritonui, ir, kol nėra instrumentuotas, fortepijonui. Kantata turi tris dalis - majorinę, minorinę ir patetinę, kurios sudaro vientisą ir nesuskaidomą muzikos kūrinį.

Kantata apie Lietuvą, pirmą kartą suskambėjusi Bostone, be jokios abejonės, susilauks teigiamų vertinimų, jautraus tautiečių dėmesio ir ne trumpo amžiaus. Muzikinių požiūrių ji yra parašyta su įkvėpimu, spalvinga motyvuose ir ritmuose, meistriška kompozicinė technika, savaiminga ir lietuviška savo muzikine mintimi ir dvasia. Komp. Jul. Gaidelis Kantatą apie Lietuvą sąmoningai parašė tokią, kad ją pajęgtų įveikti kiekvienas pajėgus dainos mylėtojų choras. Žinoma, dideli ir profesinio lygio chorai atskleis visą jos muzikinį grožį, originalumą ir efektingumą. Kantata apie Lietuvą, net santūriai kalbant, yra naujas

mūsų muzikinis laimėjimas, gimęs svečiojo šaly, sukurtas ne prabangoj gyvenančio kūrėjo. Tokios pastangos ne tik džiugina, bet jaudina širdį. Pasiremdamas ne tik savo vieno balso, drįstu kom. Jul. Gaidelį viešai pasveikinti ir palinkėti, kad jo naujasis darbas susilauktų to, ko jis tikrai vertas yra: šilumos lietuvių kritinės.

Bostono Lietuvių Mišrus choras Kantatą apie Lietuvą padainavo, jautriai ir rūpestingai paklūses dirigento mostui. Įstojimai buvo tikslūs, ritmai išlaikyti, intonacija švari, niuansai ryškūs ir spalvingi. Girdėjom sukaupto ir tamsaus piano, staigių forte ir pajėgių fortisimų. Sudėtinga savo harmonija ir tossiniškai greito tempo choro daina Užsidedę ugnys ant žemės salų buvo atlikta su pasigėrėtinu tikslumu ir ritmingumu. Nepaprastą įspūdį choras darė dainuodamas minorinės dalies rūščių dainą Žengia, žengia geležim apkalti broliai. Kantatos finalą sudaro įdomiai ir įspūdingai kompozitoriaus panaudotas kontrapunktas, prasidedąs žodžiais Aušra atsikrėja, ta viešnia padangių. Kiek aš prisimenu mūsų chorinę literatūrą, kontrapunktas šio pabūdingo kūryboj mūsųose nėra dažnas svečias. Bostono Liet. Mišrus choras ir šį nelengvą bandymą gerai atliko. Visa tai rodo, kad choro dainininkės ir dainininkai kantatos paruošimui pasveikintė daug valandų, atsisakydami poilsio ir asmeninių pomėgių. Kiek aš žinau, Kantatą apie Lietuvą Bostono Liet. Mišrus choras pradėjo repetuoti praėjusių metų rudenį, o pirmą sykį ją dainavo tik š.m. gegužės 20 d. Tai gi su atsidėjimu dirbta apie 8 mėn. laiko! Ar tai mažai duoklė savo bendruomenei? Bostono Liet. Mišrus choras, vad. komp. Jul. Gaidelio, tikrai nusipelnė mūsų padėkos ir mūsų nuoširdžių plojimų.

Bostono Liet. Mišrus choras yra dainos mylėtojų sambūris. Kaip toks, žinoma, jis turi ir silpnybių. Pati didžiausia šio meno jo silpnybė, tai tik 36 dalyviai, kurie kad ir visas jėgas įdedami, Kantatoj apie Lietuvą negalėjo parodyti tiek balsinės jėgos, kiek vietomis tas veikalas reikalauja.

Choras Bostone turi gana gausų būrį draugų jaunimo ir vyresniųjų tarpe. Tikrai keista ir sunkiai suprantama, kad neatsirado mergaičių, moterų ir vyrų, kurie šia proga būtų atėję šauniam branduoliui į talką. Keista ir tai, kad choro pastangų nesuprato net tie, kurie anksčiau jame dainavo. Objektiviai į darbą žiūrint, kantatos pastatymui galėjo savo chorą "paskolinti" komp. J. Kačinskas. 80 žmonių lūpose Kantata apie Lietuvą būtų praskambėjusi tikrai įspūdingai ir galingai. Deja, nei choro valdybai nei pačiam komp. J. Gaideliui nepavyko tal-

(Nukelta į 2 psl.)

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

RICHMAN BROS.

10 STORES IN GREATER
CLEVELAND

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

Frances P. Bolton

CONGRESSMAN

22nd District

MEMORIAL DAY GREETING
SPECIAL OFFER

WE ARE ACCEPTING JUNE HIGH SCHOOL
GRADUATES, COME IN AND VISIT OUR
SCHOOL

**INTERNATIONAL SCHOOL
OF BEAUTY CULTURE**

5470 MAYFIELD ROAD Call HI 2-4200

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

**The G. M. McKelvey
Company**

FEDERAL, HAZEL AND
COMMERCE STREETS

YOUNGSTOWN, OHIO

Pasiruošimas sukilimui: vokiečių uniformomis persirengę lenkai "atlieka laidotuves" - pergabena ginklus.

RYTŲ EUROPOS TRAGEDIJA

Šimtas milijonų žmonių Rytų Europoje jau du dešimtmečius kenčia šurpią priepaūdą, o Vakarų pasaulio lyderiai tebebando užmerkti akis ir ieškoti "bendradarbiavimo" su pavergėju. Šiandien kitose pasaulio dalyse kartojamos tos pačios sąmoningos ir nesąmoningos "klaidos", kurios išdavė Rytų Europą Maskvos tironų malonei. Ir šiandien schema ta pati, tik antraštėse kiti vardai: Pietryčių Azija, centrinė Afrika, Lotynų Amerika...

Kokios tragedijos išsivystys ten, jei Vakarai ir toliau leis mulkinami, parodys ateitis, bet Rytų Europos kraštų, prieš karą buvusių nepriklausomų valstybių, ir jų gyventojų tragedija yra pati kruviniausia ir šurpiausia galbūt nuo Džingischano laikų, deja, Vakarų spaudos tebedangstoma tylos suokalbiu.

Siame reportažų cikle bus bandoma prasiskverbti pro tą tylos suokalbio uždangą, bent iš dalies tragediją atpaakoti (kas bepajėgs aprėpti jos visumą!), remiantis įvairių šaltinių — kentėjusių liudininkų ir ją vykdžiusių, vėliau pabėgusių, sovietų pareigūnų, oficialių dokumentų ir mažiau oficiali memuarų — pateikiamais duomenimis.

PIRMOSIOS AUKOS

Nepaprastai tvanki 1944 rugpiučio 1 popietė Varšuvos darbininkų kvartale Voloje.

Kamlerio fabriko kieman įvažiuoja vokiškas geležinkelio apsaugos sunkvežimis. Šalia šoferio sėdįs viršila turi įsakymą paimti ten sukrautas uniformas. Jis nervingai žvilgtelį į laikrodį.

- Jau po ketvirtos, - sumurma jis. - Vyrukai turės paskubėti. Penktą valandą reikia baigti.

Sunkvežimio, po uždanga, sėdi du seni eiliniai.

- Gal jau paskutinis kartas, -

prabyla vienas su skrandžio ligos išskankintu veidu. Atsidusdamas jis nusišiuoto prakaitą nuo kaktos.

Antrame fabriko pastatų aukšte prie lango stovi liesas, vidutinio ūgio vyras. Jis mato sunkvežimį įvažiuojant į antrąjį kiemą.

- Dėl Dievo meilės! - sušunka jis išgąstingai ir pabėga, kaip kreida.

Tuo tarpu sunkvežimis priartėja prie antrojo kiemo vartų. Šalia šoferio sėdįs viršila krūpteli: civilis su šautuvu rankoje.

"Partizanas!" dingteli jam. Jis griebia pistoletą.

Pervėlu. Du šūviai. Jis suk-

niumba sunkvežimio būdelėje.

Šoferis bando apsisukti. Seniai iš sunkvežimio pradeda šaudyti. Tada išbėga pro vartus trys civiliai - lenkų leitenantas Kamleris ir du jo darbininkai. Kamleris nukreipia savo pistoletą į šoferį. Po poros minučių viskas baigta.

Tai pirmosios Varšuvos sukilimo aukos. Pradžiai negailestingų skerdynių, vykdomų abiejų pusių. Pasibaigus vien tik karo aukų padidintu skaičiumi...

Vokiečių karinės policijos patruliai, išgirdę šūvius, tuoj pat apsupa pastatų kompleksą. Išnetoli esančių Varšuvos geto griuvėsių iššaukiama policijos kuopa. Ji turi likviduoti spėjama partizanų lizdą.

Vokiečiai vis dar tebetiki, kad tai viena iš kasdieninių lokalinių akcijų, kurias vykdo lenkų pogrindis, nors vokiečių saugumo policijos komendantas Dr. Hahn jau senai žinojo apie planuojamą lenkų sukilimą (Dr. Hanns von Krannhals, Der Warschauer Aufstand 1944, Frankfurt/M, 1962).

KONTRASTAI

Tuo tarpu Varšuvos gatvėmis tebevaikšto jaunos lenkaitės lengvuose vasariniuose drabužiuose, paslapčiomis besišvalgydamos į kavines, kuriose vyrai geria skysčius, vadinamus alumi arba limonadu.

Seni, suklypę tramvajaus vagonai triukšmingai nubilda gatvėmis, pilni darbininkų, grįžtančių iš darbo.

Vokiečių kareiviai su paristomis rankomis. Gatvių sankryžose medinės rodyklės kreipiančios į komendantūras, ligonines ir registracijos punktus.

O viršuje pastarosiomis dienomis vis dažniau sukinėjasi rusiški Iljušino bombonešiai, artėjančios nelaimės pranašai. Jų bombos graužia namus ir iliuzijas.

Varšuva virto fronto miestu.

Vokiečiai vis su didesniu nerimu klausosi artėjančio fronto. Nuo namų stogų naktimis vis dažniau sublykčioja šūviai, dangų skrodžia rusiškųjų prožektorių šviesos, nurodinėdamos kryptį saviems lėktuvams.

Aukštieji vokiečių valdininkai, partiečiai ir SS viršūnės, slapta ruošiasi pasitraukimo galimybei, nors oficialiai skelbia pasitikėjimą fiūreriu.

Tačiau žemieji vokiečių valdininkai net nenujaucia, kad po jų kojomis jau kunkuliuoja karšta lava. Jie nesirūpina: fiūteris jau sutvarkys, kad rusai nepereitų Vislos. Juk tik prieš porą valandų radijas paskelbė, kad Varšuva paverčiama tvirtovės miestu. Tvirtovė - jau to žodžio užtenka sukelti eilinio vokiečio pasitikėjimui. Jis dar nebuvo pergyvenęs kaip tos "tvirtovės" vėliau turėjo reikšti žlugimą griuvėsiuose. Ne, apie Stalingrado tvirtovę tiesos tada dar nebuvo paskelbta.

LIKIMO IRONIJĄ

Gestapo šnipeliai jau senai buvo savo viršininkus informavę apie artėjančią lenkų sukilimą. Bet gubernatoriaus Dr. Fischer būstinėje buvo beviltiškai truketėta pečiiais: iš kur paimti žmonių lenkams užšachuoti? Mesti "raštinių eržilus" kovon su sukilėliais?

Ir Himmlerio stalą pastiekė pra-nešimai apie ruošiamą sukilimą. tas tik suerzintas papurtė galvą:

- Nesąmonė! Tie lenkiški tieji "untermenšai" negali sugebėti.

DIRVA

— THE FIELD —
Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Lithuanian Newspaper •
Issued in Cleveland every
Mon., Wed., and Fri. except
in case of Holidays • Pub-
lished by American Lithu-
anian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit)
• Editor-in-chief: Jonas
Čiuberkis • Subscription per
year: \$10.00. Single copy 10
cents • Second Class Postage
Paid at Cleveland, Ohio.

Prenumerata metams:
\$10.00. Laikraštis išleina tris
kartus savaitėje: pirmadie-
niais, trečiadieniais ir penk-
tadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Jonas Čiuber-
kis, Vytautas Gedgaudas ir
Jonas P. Palukaitis.

Redakcinę kolegiją sudaro:
P. Bastys, E. Čekienė, A. Lai-
kūnas, R. Mieželis, V. Raste-
nis ir St. Santvaras.

KONTATA APIE LIETUVĄ...

(Atkelta iš 1 psl.)

kos suorganizuoti. Reikia tikėtis, tas pasiseks kita kartą, jei dar kada nors Kantata apie Lietuvą Bostone bus kartojama. Šiuo atveju ne tik naštos bet ir garbės daugiau tenka tiems, kurie savo darbu ir pasiukiojimu įgalino kantatą koncertui paruošti.

Kantatos apie Lietuvą solistai buvo Daiva Mongirdaitė ir Stasys Liepas, o akompaniatorius Vytenis M. Vasyliūnas. Kaip jau sakytą, kantatą dirigavo pats autorius komp. Jul. Gaidelis. Visi jie, kaip dera muzikams profesionalams, savo uždavinį atliko rūpestingai, premjeros paruošimui įdėdami daug darbo ir širdies.

Kantatos apie Lietuvą tekstų autorius yra Stasys Santvaras, taigi tas pats, kuris ir šiuos koncerto įspūdžius rašo. Aišku, jis negali nuomonės reikšti apie savo darbą. Daugiausia, ką rašytojas galėtų pasakyti, tai tik tiek, kad komp. Jul. Gaidelio muzika nepaprastai stipriai išreiškia tekstų mintį. Visumoj taip stipriai, jog daugiau norėti būtų mažiausia nepatogu...

Metiniam koncertui surengti ir kantatos premjerai paruošti ypač daug trūso įdėjo dabartinė Bostono Liet. Mišraus choro Valdyba, kurią sudaro pirm. Vyt. Bruzgytis, vice-pirm. Laima Katauskaitė, sekr. Vida Mališauskaitė, ūkio vadovė Pa-liukienė, išd. Vyt. Jurgėla ir spaudos atstovas Long. Izbickas.

Kantatos premjerų klausytojų netrūko, bet nebuvo tiek daug, kiek galėjo tokia proga būti. Malonu buvo koncerte susitikti amerikiečių komp. ir mielą mūsų bičiulį Johną Bavicchį, rašytoją ir akt. Birutę Pūkelevičiūtę iš Montrealio, Liet. Enciklopedijos red. Pr. Čepėną iš Chicagos. Šio koncerto proga buvo išleistas atskiras leidinėlis, kuris liet. spaudai siunčiamas atskirai. Po koncerto Amerikos Liet. Piliečių salė buvo metinis choro banketas, į kurį susirinko gausus būrys choro draugų ir rėmėjų. Pagrindinę ir jautrią pobūvio kalbą pasakė Pr. Lembertas. Choro pirm. Vyt. Bruzgytis spalvingu žodžiu padėkojo visiems, kurie padėjo miniam koncertui surengti. Pobūvio vyr. šeimininkė buvo p. Paliulienė, tikrai skaniai ir dailiai svečius pavaišiusi. Šventėn gražiu ir nuoširdžiu laišku įsijungė komp. J. Žilevičius, kantatos pastatymo proga sveikindamas komp. Julij Gaidelį ir Bostono Lietuvių Mišrų chorą. (St. S.)

Be to, apie sukilimo prasiveržimą jau buvo pranešta mažiausiai dešimtį kartų.

Ir vis dėlto, kaip arti tikslo buvo vokiečiai tą rugpiučio 1 popietę: jie galėjo sukilimą užgniaužti, dar nespėjus jam išsivystyti!

Valandą prieš x-laiką, kada lenkai turėjo pradėti, vokiečių policija buvo apsupusi sukilėlių centrinę, žinoma, to net nejausdama.

(B.d.)

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

**DAIRYMEN ICE CREAM
COMPANY**

3068 WEST 106th STREET
OR 1-2300

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

Harvey M. Young Insurance

17522 Harvard Ave.

WA 1-5577

REPRESENTING

**NATIONWIDE
MUTUAL INSURANCE COMPANY**
HOME OFFICE • COLUMBUS, OHIO

SRITIS, KUR PASYVUMAS NEPATEISINAMAS

Buvusių Ukrainos politinių kalinių Sąjungos pirminkas S. Pidhainy savo laiške, rašytame JAV sekretoriui Dean Rusk, pabrėžia, kad "Maskva ir Pekinas nebijo tiek karo, kiek revoliucijos". Lygiai kaip US News and World Report redaktorius David Lawrence neperseniausiai yra parašęs, kad raktas į rytų ir vakarų problemų išsprendimą randasi pavergtųjų tautų širdyse ir mintyse.

Savaime aišku, kad išlaisvinimo problemomis gyvena tie, kurie neturi laisvės, kurie ją prarado ne dėl savo kaltės ir kurią atgauti neįmanoma be paramos tų, kurie laisvės netekimo skausmą yra arba pamiršę ar jo suprasti nebenori. Iš kur gi atsirado ta "containment" politika, nesulaikanti nieko, o kaip tik skatinanti Kremlių imtis vis naujų agresijos aktų? Iš kur išplaukia Kremliaus iniciatyvos politiniai motyvai šaltajame kare? Priešasčių tam daug. Dalis jų paieškoti tektų ir tų tautų išeivijose, kuriose pritrūko kvapo kovai, kuriose išnyko pasiryžimas trumpalaikėje neviltyje ir pesimizme, kuriose įsivyravo nuomonė, kad — mes gi čia jokios rolės vistiek nevaidinam...

* * *

Tiek mūsų kraštui laisvę atkovojo 1918 metais, tiek šiuo metu, politinės kovos veiksnys buvo ir lieka vienu iš pagrindinių kovos priemonių, ginklams aptilus.

Mūsų politinės kovos sritis ilgą laiką rėmėsi teze, tęsiama nuo Rooseveltto laikų, kad Lietuvos okupacija JAV vyriausybės nėra pripažinta teisėta ir de jure Lietuva yra laikoma nepriklausoma valstybe. Nepriklausomos Lietuvos vyriausybės skirti ar diplomatijos šefo siūlyti diplomatiniai postams asmenys sudaro vieną iš mūsų politinės kovos veiksmų.

Kiti veiksniai daugumoje sudaryti buvusių ir Lietuvoje veikusių politinių partijų susitarimo ar nesutarimo pagrindais.

Kiek pasiuntinių egzistavimo veiksnys reikšmingas juridiniame ir moraliniame mūsų nepriklausomybės testavimo koncepte, tiek partijų egzistencija paremtas laisvinimo veiksnys savo pagrindu turėtų turėti ne praeities nuopelnus seimų rinkimų statistikoje, kiek esamą pajėgumą, visuomenėje turimą atramą. Vengimas kai kurių partijų tą atramą patikrinti, viešai parodyti savo įtaką ir laikytis prisidengus "laisvinimo akcijos" šydu, nesuteikia laisvinimo kovoje tam tikrą vietą užimti pretenduojančiam veiksmui skiriamo orumo ir pasipirties.

Nesiskaitydamas su viešąja opinija bet koks politinis veiksnys liks tik simboliu, ne konkrečios kovos veiksmu. Tat ar nuostabu, kad atsiranda vis naujų veiksmų, naujos iniciatyvos ir — naujų vėjų mūsų laisvinimo kovos baruose.

Kritika ir barniai, kad ir kiek prityrusių kovotojų keliame, neturi daug bendro su pačia išeivijos idėja ir jos pagrindiniais uždaviniais. Nors politikuojant to neišvengsi. Bet tai turėtų likti išeivijos "vidaus politikos" ribose. Gi veiksmų nusipolitizavimas ir pasyvumas privedė prie to, kad visuomenė pradeda abejoti, ar iš viso įmanomas dar koks sutarimas laisvinimo kovos bare.

Pasyvumas ir nesutarimai veiksmuose ir tarp veiksmų iššaukia ne tik pasyvumą ir nesutarimus visuomenėje, bet kartu migdo ir mūsų išeivijos kovos dvasią.

Reikalauti iš kitų, kad atneštų mūsų kraštui laisvę ant padėklo, mums patiems nesugebant sudaryti visiems priimtinos ir vieningos politinei kovai tinkamos vadovybės, yra ne tik nepateisinama, bet kartu ir rodo, kad nepateisinama tada ir mūsų, politinės emigracijos, egzistencija. Veiksniai, kurie visą laiką tik guos de jure pripažinimo išlaikymu, nesudarys pagrindo tikėtis perėjimu iš pasyvumo į naują gają veiklą, keliančią visuomenės moralę ir jos dvasią. (jė)

Tėvynės Pašvaistės redakcijos kolektyvas: Birutė Šlajutė - redakcijos sekretorė, Kristina Grabauskaitė - redakcijos sekretorė, Milda Pakalniškytė - redakcijos sekretorė; stovi: Mykolas Drunga - redakcijos pirmininkas ir Vytautas Nakas - vicepirmininkas.

TĖVYNĖS PAŠVAISTĖ CHICAGOJE

Šį sekmadienį, gegužės 27 d., 4 val. p. p. Jaunimo Centro apatinėje salėje įvyks Chicago Aukštesniosios Lituanistikos mokyklos metraščio "Tėvynės Pašvaistės Krikštynų Vakarą".

Programos metu įvyks "Jūratės ir Kastyčio" iliustravimo konkurso, o taip pat ir literatūrinio varžybų laimėtojams premijų įteikimas. Ta proga bus ir premijuotų rašinių skaitymas.

Iliustravimo konkursą šių metų pradžioje paskelbė Metraščio Redakcija. Dalyvaujantieji turėjo tušu paliustruoti tris vaizdus iš Maironio baladės "Jūratė ir Kastytis". Premijoms pinigines dovanas skyrė Tėvų Komitetas. Konkurso komisija, mokytojai A. Rūkštelė, Tėvų Komiteto atstovas J. Šlajus ir Metraščio Redakcijos atstovas Vytautas Nakas, išrinko tris laimėtojus:

Rūta Gustaitytė, 7B klasės mokinė, lanko Maria High School pirmuosius metus. Laimėjo pirmą premiją.

Mirga Pakalniškytė, 6A klasės antra mokinė, aštuntame skyriuje Nekalto Prasiidėjimo parapijoje mokykloje, lankys Kelly High School. Laimėjo antrą premiją.

Giedra Gasnerytė, 6C klasėje, antrųjų metų mokinė Harper High School. Laimėjo trečią premiją.

Literatūrinėse varžybose premijos bus įteiktos autoriams už geriausius kūrinius pateiktus mokyklos metraščiui. Vertinimo komisijoje dalyvavo mokytojai A. Šimaitienė, A. Dundulis ir dir. J. Masilionis. Pinigus premijų dovanoms parūpino buvęs Tėvų Ko-

miteto pirmininkas J. Grabauskas. Metraštyje bendradarbiavo per 40 moksleivių. Komisija geriausiais išrinko:

Birutė Šlajutė, 8A klasės mokinė, jau trečiuosius metus lanko Maria H. S. Jos kūriny, "Pirstinaitės", laimėjo pirmą premiją.

Kristina Grabauskaitė, pirmoji mokinė 7B klasėje, pirmametė Maria H. S. Jos straipsnis, "Televizijos vizijos", laimėjo antrą vietą.

Uosis Juodvalkis, 8B klasės pirmas mokinys, antrus metus lanko Washington High School (East Chicago, Ind.). Jo rašinys, "Nusikaltimas ir bausmė Maironio kūryboje", laimėjo trečią premiją.

Dalios Barmutės, 7B klasės mokinės, rašinys buvo paminėtas pagirimu, bet premijos nelaimėjo.

I Tėvynės Pašvaistės Krikštynų Vakarą kviečiami visi ČALM moksleiviai, jų tėvai, mokytojai ir visa lietuviškoji bendruomenė, kuri domisi lietuviška mokykla ir moksleivija. Po programos bus valgiai, šokiai ir pasilinksminimai.

Šarūnas Valiukėnas

NEŠAUKIME VILKO IŠ MIŠKO

Man visada kyla liūdnas pasipiktinimas, kai skaitau spaudoje, kad pasikalbėjime su vienoje ar kitoje srityje iškilusiu lietuviu jam pateikiamas klausimas: kodėl jis visur pasisakęs esąs lietuvis?

Tokį pat keistą jausmą patyriau skaitydamas Dirvoje (Nr. 58, V.18) straipsnį apie jauną lietuvių mokslininką. Tame straipsnyje, tarp kita ko, sakoma: "Reikia pasidžiaugti, kad tokio didelio pajėgumo lietuviai akademikai... pasilieka sąmoningai lietuviškai..."

Kyla tad klausimas, argi pasilikimas sąmoningai lietuvių yra tik "mažo pajėgumo" lietuvių pareiga ar privilegija? Ar "akademiniis pajėgumas" yra atvirkščiai proporcingas "sąmoningai lietuviškai"? Ar įsigyti "didelį akademinį pajėgumą" tuo pačiu jau įsigija prerogatyvą nebepasilikti sąmoningai lietuvių?

Malonu pasidžiaugti ir teisinga prisikaiti asmeniui nuopelnus už jo pastangas bei pasiekimus laimėjimus, tačiau įskaityti į nuopelnus ir faktą, kad jis pasisako ar "pasilieka" tuo, kuo jis iš tikrųjų yra - tikras nesusipratimas. Man rodos, kad panašūs "džiaugsmas" gali būti net užgaulūs paliestų asmenų atžvilgiu, nes jie sugesti juos abejone asmens integralumu.

Mūsų spaudoje gana dažnas "prisipažinimo, pasisakymo ar pasilikimo" lietuvių užrašymas į nuopelnų sąskaitą, atžymint tai kaip kažkokias kilnas bei garbingas asmens savybes įtaigoja tautybę kaip subjektyvų apsisprendimą, kuriam pasiekti reikia pastangų, tvirto būdo o gal ir vidinės kovos. Ši, mūsų spaudoje beveik visuotinė įsistiprėjusi, kryptis yra žalinga, kelianti natūraliai neegzistuojančią problemą ir neteisina.

Priklausimas tautybei yra objektyvi situacija, nereikalinga jokių pozityvių pastangų, taigi ir neprivalo jokių pagyrimo lapų bei medalių.

A. Rukšėnas
Cleveland

Kas Dirvos neskaito
— daug nustoja!

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE PARAMA

MIDWEST

MAISTO ir LIKERIŲ
KRAUTUVĖ

2515 West 69 St.

Marquette Parke

Telef. RE 7-1731

SAV. J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia gėrimus pirkite tikrai pigiai!

TIK KELETAS PAVYZDŲ:

1. ASBACH URALT 5th 4.95
 2. BISQUIT 3 star Cognac 5th 4.98
 3. CHIANTI Imported Wine Quo. . 0.98
 4. MARTINI or
MANHATTAN KVORTA ... 5th 2.98
 5. GERMAN BRANDY
10 metų senumo 5th 4.39
 6. DUJARDIN GERMAN
BRANDY 5th 5.29
 7. LONDON DRY GIN
80 proof KVORTA 5th 3.59
 8. KRON-BRANNVIN
AQUAVIT 5th 3.98
 9. IMPORT. PRANC. LIKERIAI 5th 2.98
 10. BORDEAUX pranc. vynai .. 5th 0.98
- Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gėrimų žemiausiomis kainomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ
TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės
valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS
DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS
& LOAN ASSN.

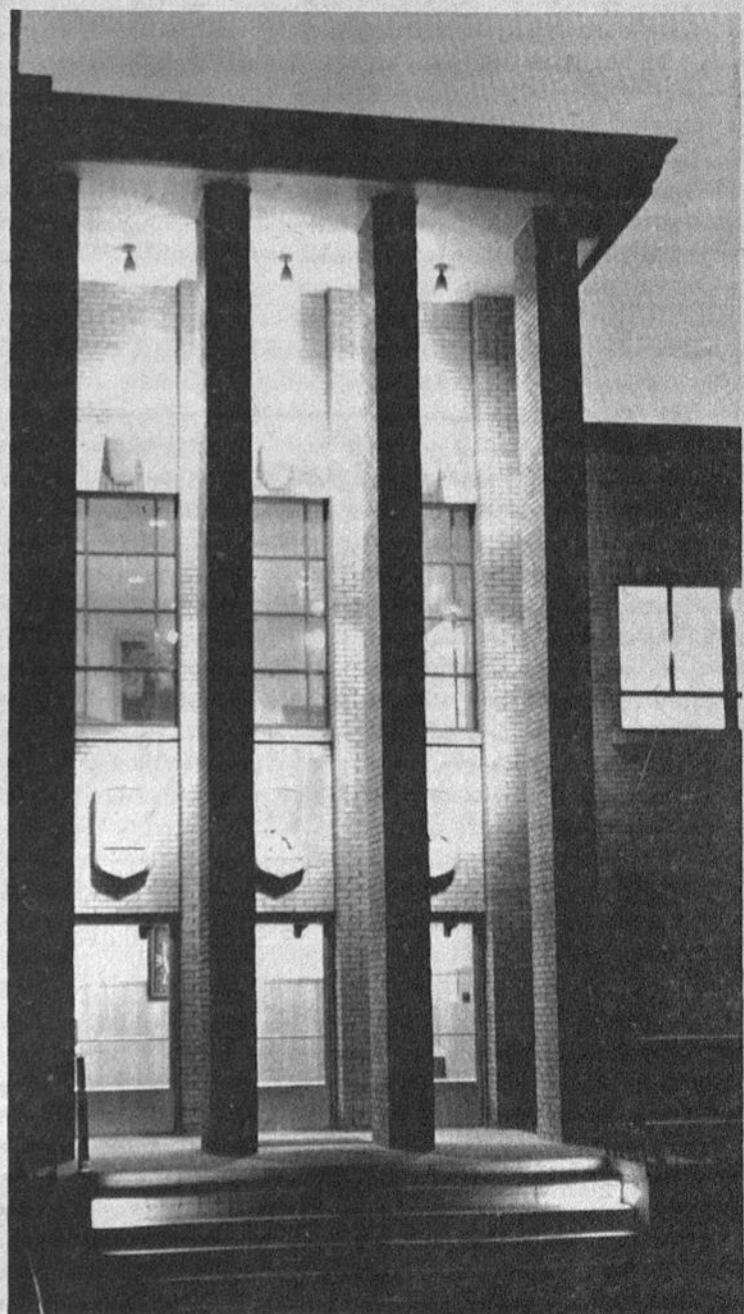
1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius
Blshop 2-1397

Dalyvauk savo bažnyčioje ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

HILCREST MEMORIAL PARK
CEMETRY ASSOCIATION

AURORA and RICHMOND ROADS
Phone BE 2-0035

Jaunimo Centro rūmai Chicagoje kuriuose veikia Aukštesnioji Lituanistikos Mokykla ir Pedagoginis Lituanistikos Institutas.

SVARSTYMAI IR NUOMONĖS

GRIGAITIS KALBA UŽ ŠIMUTĮ

Atsiliępdamas į tilpusį Dirvoje straipsnį, Naujienų redaktorius ir ALT sekretorius Grigaitis, kitiems prikišdamas "melavimą" (Nauj. geg. 8, "Karpiaus Klidėjimai") drįsta užginčyti (1), kad "jokiam ALT vykdomojo komiteto posėdyje nei Šimutis nei kas kitas nekėlė sumanymo sulaukyti A. Smetoną nuo atvažiavimo į JAV," ir (2) kad "tautininkai tada buvo vienoje srovėje su sandariečiais", reiškia tautininkų kaip tokių tada net nebuvo.

Jokiam kitame ALT vykdomojo komiteto posėdyje nereikėjo niekam kelti sumanymo sulaukyti

K. S. Karpis

A. Smetoną nuo atvažiavimo į JAV, tik lapkr. 25, 1940 metais įvykusiame posėdyje Chicagoje, kur dalyvavo pittsburgietis sandariečių atstovas Petras Pivaronas (jau miręs) iš Clevelando tautininkų atstovas K.S. Karpis, ir chicagiečiai L. Šimutis, P. Grigaitis, M. Vaidyla, ir svečias konsulas Dr. P. Daužvardis. Šimutis, kaip ALT pirmininkas, posėdį pradėjo žodžiais: "Kas čia padaryti, kad ponas Smetona į Ameriką neatvažiuo-

tų?... Mat, atėjo žinios kad Lietuvos Prezidentas A. Smetona rengiasi atvažiuoti, o tos trys ALT srovės matė naudingą jį čia neįsileisti.

Kadangi nuo 1940 metų praėjo daug laiko, Grigaitis štai pasiėmė užginčyti tą p. Šimučio pasakymą, tikėdamas kad vieni jau bus jį užmiršę, kiti gal panorės, sąlygoms pasikeitus, sakyti jo negirdėję... Bet ką turi pasakyti ilgametis katalikų garbingas veikėjas Šimutis, kuris tuos žodžius sakė.

ALT vardu formalus pareiškimas Lietuvos ministrams užsienyje būtų buvęs "visos Amerikos Lietuvių visuomenės protesto balsas" ir ministrai būtų galėję p. Smetonai pareikšti, "Nevažiukit, ponas prezidente, žiūrėkit, prieš tamstos atvykimą protestas. Tamsta ten nepageidaujamas, tamsta ten turite prastą vardą."

Nuriėtę pirmą melą, Grigaitis toliau sako: "Todėl tai yra kvailas prasimanymas, kad tik dėl Karpiaus 'protesto' tas (Šimučio) 'pareiškimas' nepaėjo.... Jeigu trys vykdomojo komiteto nariai būtų Karpiaus išgalvotam 'pareiškimui' prieš Smetoną pritarę tai būtų buvę: 3 prieš 0!"

Tautininkų atstovas ALT Karpis (turėdamas Pittsburgho suvažiavimo rugp. 10, 1940 m., priimtą tarpsrovinę sutartį daugumos balsais neprimesti to kas kuriai vienai srovei nepriimtina) pareiškė: "Jeigu jūs turėtumėt koki svarbų savo žmogų, nepatiktų, jeigu kas norėtų jo atvažiavimą sulaukyti." (Mintyje turėta žinios kad rengėsi ir kalbama kad atvažiuos vienas kitas vyskupas).

Šimutis toliau to klausimo nekėlė. Bet keista, kad Grigaitis, kuris dabar sako kad "tautininkų nebuvo", ne tik nereikalavo panaudoti tą "3 prieš 0", bet nei jis nei Vaidyla neburbtelėjo prieš tautininko vetavimą to sumanymo, nei prieš Šimutį, kuris tuo ir baigė susirūpinimą "Kas čia padaryti..."

(Ar ne ta pačia sutartimi Grigaitis ir Vaidyla iki šiai dienai katalikus laiko pastumdėliais, atmesdami visus katalikų sumanymus, kurie Grigaičiui nepriimtini?)

KA PASAKĖ PREZIDENTAS SMETONA

Prezidentas Smetona, atvykęs gruodžio vidury, 1940 metais, New Yorko tautininkų buvo iškilmingai sutiktas. Padarė vizitą pas Prezidentą Rooseveltą, buvo Washingtonė priimtas kaip valstybės prezidentas.

Kovo 13 d., 1941 m., tautininkai Pierre viešbutyje New Yorke surengė Lietuvos Prezidentui A. Smetonai viešą pagerbimą. Suvažiavo žymių lietuvių iš plačios Amerikos (ALT ponai ignoravo), ir apie 400 dalyvių girdėjo p. Smetonos pareiškimą:

"Atvežiau jums išgelbėtą Nepriklausomą Lietuvos vėliavą!" (scenoje ištisus didelę trispalvę, salėje kilo ovacijos). Toliau p. Smetona viešai aiškiai pabrėžė, kad iš Amerikos buvo rašoma ministrams reikalavimai sulaukyti jį nuo važiavimo į Ameriką. "Buvo rašoma, kad aš čia nepageidaujamas, kad čia turiu prastą vardą. Aš atvažiuavau parodyti jums savo GERĄ vardą!" (tuos žodžius išgirdus, salėje sukilo vėl griausmingos ovacijos. Prezidento kalbą tą vakarą užrašė kapitonas P. Jurgėla).

Protingam žmogui nereikia aiškinti, kas siuntė ministrams protestus, kad prez. Smetona čia nepageidaujamas. Piktą "troikos" užsimojimai (jie savo spaudoje tautininkus ir p. Smetoną šmeižė, ne kaip ALT valdybos nariai) išlindo kaip pyla iš maišo. Bet Grigaitis savo nachališkumu stengiasi faktus padengti purvais, drebiama: "Karpis".

Aname savo straipsnyje pabrėžiau jį didelę baimę, kad p. Smetonai atvykus, tautininkai gali nusivesti su savim visą visuomenę. Todėl ir buvo tas susirūpinimas, "Kas čia padaryti..."

ANOT GRIGAIČIO, TAUTININKŲ NEBUVĖ...

Koks piktas buvo tos "troikos" anuomet nusistatymas, parodo dar ir dabar Grigaitis šiuose žodžiuose: "Karpis, mat, tada buvęs 'tautininkų atstovas ALT'. Bet tai irgi melas. ALT pradžioje susidėjo irgi tik iš trijų srovių. Tautininkai tada buvo vienoje srovėje su sandariečiais".

Vidurio srovė, tautininkai sandariečiai, buvo tik iki 1926 metų.

A.L. Tautinė Sandara, pirmutinė tautininkų politinė organizacija, buvo įsteigta Philadelphiaje 1915 metais.

1925 metais, Sandaros suvažiavime Clevelande kairieji sandariečiai "nutarė priimti Lietuvos valstiečių - liaudininkų programą" (jie vėliau skelbėsi, "socialistai mums yra artimesni ne-

gu tautininkai"). Liaudininkų programa dešiniems sandariečiams buvo svetima.

1926 metais Lietuvoje įvykus perversmui, Sandara visiškai sušaldyta: kairieji sandariečiai su organu "Sandara" (kartu ir katalikai ir socialistai) pasmerkė tą gruodžio 17-tos įvykį, gi dešinieji sandariečiai-tautininkai tą įvykį ir jo veikėjus pasirinko užgirti ir remti.

Sandarai skilus, kairieji sandariečiai ir organo redaktoriaus Vaidyla nukrypo į sau "artimesnius socialistus".

Dešinieji tautininkai atsigriebė, susicementavo, turėdami porą stiprių laikraščių, Dirvą ir Vienių (1928 metais prisidėjo ir Margutis), pradėję jungtis į grupę rytuose, netrukus susirūšo tautininkai visame krašte ir įsteigė savo naują organizaciją Tautininkų Centrą. T. Centro pirmininku tada buvo dabartinis ALT S-gos pirm. Vytautas Abraitis. Centro vadovybė ir tautinė spauda pajėgė įrodyti patriotams lietuviams, kad tas, kas Lietuvoje įvyko, eina mūsų tautai ir kraštui į naudą. Iš tos "troikos" spaudos tautininkai girdėjo tik "smetonininkavimą", "fašistavimą" ir kitokius paniekos žodžius, kokius į mus svaidė ir bolševikai. Grigaitis buvo susiplakęs su bolševikais į "bendrą frontą" "fašistų" - "smetonininkų" režimui Lietuvoje nuversti. Tačiau tautininkų stiprėjimo ir visuomenės palinkimo tikėti kad Lietuvoje gyvenimas vedamas lietuviška va-

ga jie nuneigti nepajėgė.

JEIGU TAUTININKŲ NEBUVO...

1940 metais, kai bolševikai įsiveržė į Lietuvą, Amerikoje tautininkai stovėjo toli priešakyje savo pajėgumu Lietuvos bylai ginti. Tautininkai pradėjo tokius žygius kuriems ir iki šiai dienai ALT prilygti nesugeba.

Tautininkams kliudyti ir neigti pasinaudota Vaidylos pasakutė, kad Sandara apima tautinę srovę...

Iėjęs į ALT, kaip tautininkų atstovas, Karpis iš pirmos dienos nepripažino nei Vaidylos "globos", nei ko nors bendro su sandariečiais.

Todėl tai, jeigu savo rašinyje Naujienose Grigaitis, lyg tas persenęs Rip Van Winkle, kuris per 20 metų miegojo, ir dabar dar tikrina kad tautininkų nebuvo, KODĖL, kai tautininkų atstovas iš ALT išstojo (bal. m. 1941 m.) Grigaitis nepasakė, "Tegul jį devyni... Vaidyla tautininkus ALT atstovaus"?

Kodėl Grigaitis, jau kaip ALT sekretorius (be to ką Naujienose vis "smetonininkus" dergė), smarkiai išvysčiusius savo veiklą tautininkus kaltino "bendros veiklos ardytojais", jeigu tautininkų nebuvo?

Su kuo, po Prezidento Smetonos mirties, kai tautininkai tikėdami kad opozicija surimtėjo, tarėsi sugrįžti į ALT, Grigaitis susirašinėjo dėl sugrįžimo ir ką pagaliau "priėmė" atgal į ALT -- jeigu tautininkų nebuvo.

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

A. E. HACKENBURG

INSURANCE AGENCY
GENERAL INSURANCE

3608 EYCLID AVE

Call EX 1-4262

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS
REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
and Loan AssociationChartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

Vertė J. P. PALUKAITIS

(22)

Tačiau tai buvo jaunuolis juodais plaukais. Jis iškiso galvą pro duris, pranešė, kad viskas tvarkoj, ir dingo. Tačiau ir tą trumpą akimirka Reinoldui pakako laiko pastebėti nervingą trukčiojimą jo kairiajame skruoste — po neramiai lakstančiomis juodomis akimis. Janscis pastebėjo išraišką Reinoldo veide, ir, dabar jam prabilus, jo balsas skambėjo, lyg norint atsiprašyti.

— Vargšas Imre! Jis nevisada buvo toks, kaip dabar, pone Reinoldai, nevisada toks išsiblaškęs ir neramus.

— Neramus! Nenoriu sakyti, bet, kadangi tai liečia mane ir mano planus, turiu pareikšti: tas jaunuolis yra ryškus neurotikas. — Reinoldas aštriai pažvelgė į Janscį, tačiau pastarasis liko vienodai švelnus ir draugiškas. — Toks jaunuolis šioje aplinkoje! Pasakymas, kad jis sudaro rimtą pavojų, reikštų nepilną buklės pavaizdavimą.

— Žinau, nemanykite, kad man tai nėra žinoma, — atsiduso Janscis. — Jūs turėjot jį pamatyti prieš daugiau, kaip dvejus metus, pone Reinoldai, kovoje su rusų

tankais ant pilies kalno. Tada jis buvo toks šaltas, tartum iš viso neturėtų nervų. Kai reikėjo gatves užlieti skystu miltu — toliau, kiek tai lietė tankus, jau sutvarkė pavojingai statūs vingiai — ar išplėsti grindinio akmenis, duobes pripildyti benzinu ir uždegti tą akimirka, kada virš jų atsirasdavo tankas — tai Imre buvo nepakeičiamas. Tačiau jis buvo per daug neatsargus, ir vieną naktį didysis tankas T-54, kurio visa igula jau buvo negyva, ir kuris atbulas riedėjo nuo kalno, pagriebė jį ir keturpėsčią prispaudė prie namo sienos. Užtruko trisdešimt šešias valandas, kol jį kažkas ten pastebėjo — ir per tą laiką rusų naikintuvai buvo du kartą apšaudę tanką — rusai nenorėjo būti puolami iš savų tankų.

— Trisdešimt šešias valandas! — pasakė Reinoldas, išplėtęs akis. — Ir po to jis vis dar tebebuvo gyvas?

— Jis neturėjo net jokio įdrėskimo, ir šiandien neturi. Sandoras jį tada ištraukė — tai buvo pirmasis jų susitikimas. Jis paėmė laužtuvą ir išvertė namo sieną iš vidaus — aš pats buvau ten ir mačiau, kaip jis švaistė į šalis centnerinius blokus, lyg tai būtų plytelės. Mes nugabenome Imrę į netolimius namus, palikome jį ten, ir, kai grįžome, visas namas buvo viena griuvusių krūva; grupė sukilėlių buvo ten užsibarikadavusi, ir rusų tankai tol šaudė į pirmąjį aukštą, kol visas namas susmuko. Tačiau mes jį iškasėme, ir jis vis dar neturėjo jokio įbrėžimo. Ilgą laiką jis sunkiai sirgo, ištisais mėnesiais — bet dabar jaučiasi jau daug geriau.

— Sandoras ir tamsta, judu abu kovojote sukilime?

— Sandoras kovojo. Jis buvo vyresnysis darbininkas Dunapenteles plieno fabrike, elektromechanikas, ir savo žinias labai efektingai panaudojo. Kildavo baimė pamačius, kaip jis naudoja aukštos įtampos laidus — paprasčiausiai suspaudęs dviem medinėm pliauskom, kurias laikydavo plikomis rankomis.

— Kautynėse su tankais?

— Taip, — pasakė Janscis. — Jis trijų tankų igulas likvidavo aukštos įtampos srove. Pasakojama, kad Zsepe-lyje jis panašiai sutvarkęs dar daugiau tankų. Jis užmušė vieną priešą, pagriebė jo liepsnosvaidį, nukreipė spindulį į šoferio langelį ir, kai igula atidarė dangtį, bandydama gauti oro, jis vidun įmetė Molotovo kokteilį — tai paprastos bonkos su benzinu, kurių kaklan iškista truputis medvilnės. Po to jis uždarė dangtį, o kai Sandoras uždaro dangtį ir ant jo atsistėdavo, tai jis ir lieka uždarytas. Tamsta jau pažįsti jį.

— Galiu tai įsivaizduoti, — pasakė Reinoldas, patvindamas pažastis, kurias vis dar tebeskaudėjo — ir jam staiga šis tas dingtelėjo. — Tamsta sakei, kad Sandoras dalyvavo. O tamsta pats?

— Aš ne. — Janscis išskėtė savo sužalotas rankas, atversdamas delnus į viršų, ir dabar Reinoldas pamatė, kad rankos buvo tikrai perversos kryžiamo žaidžiu. — Aš nedalyvavau sukilime. Priešingai, kiek pajėgdamas, stengiausi jį sukliudyti.

Reinoldas stebėjo jį tylėdamas ir bandydamas išaiškinti tų pilkų, tūkstančiais raukšlių apgaubtų akių išraišką. Pagaliau pasakė jis:

— Gaila, bet paprasčiausiai negaliu tuo patikėti.

— Turite tikėti.

Kažkur toli Reinoldas girdėjo tylų indų taršėjimą: Julija virtuvėje ruošė valgį. Pagaliau jis pakėlė akis ir pasižiūrėjo į Janscį.

— Tamsta leidai kitiems kovoti už tamstą. — Jis net nebandė nuslėpti nusivylimo, beveik priešiško skambesio jo balse. — Kodėl? Kodėl tamsta neskubėjai pagelbėti kitiems, kodėl tamsta pats nieko nedarei?

(Bus daugiau)

Punsko lietuvių mokyklos mokinių ekskursija gegužės pradžioje lankėsi Krokuvoje, buv. druskos kasyklose Wieliczka, kur išėmus druskos klotus įrengtos gražios koplyčios su šventųjų statulomis iškaltomis druskoje. Zakopanėje jie aplankė vietą, kur buvo palaidotas poetas J. Bilūnas. Nuotraukoje: Punsko liet. mokyklos mokiniai prie garsiosios Žygimanto koplyčios.

"NAUJIEJI ŽMONĖS"

"Išaugo naujas, tarybinis žmogus".
(Iš Lietuvos kvislingų pareiškimų)

Satyra skiriama esamiesiems gyvenimo reiškiniams plakti. Kvislinginė valdžia Lietuvoje (Kompartijos leidykla) Vilniuje leidžia ir satyros žurnalą **Šluotą**. Ji šluoja, bet niekaip neiššluoja naujiesiems "tarybiniams" pareigūnams, būdingų bruožų. Štai pora pavyzdžių iš šių metų balandžio mėnesio (nr. 7)

Šluotos. Viename apibūdinamas šių laikų dvaro urėdas (kolchozo pirmininkas), kitame — vidutinės kategorijos valdininkas (arba pramonės įmonės tarnautojas).

I.

METŲ LAIKAI

PAVASARĮ pranašauja kolūkio pirmininko lakštingališkas suokimas valdybos posėdyje.

a) Sėja gražius pažadus surinkti gausių derlių.
b) kaupia jėgas, kad

atlaikytų netikėtą audrą, galinčią atskristi iš rajono centro.

VASARĄ išlapoja ir sužaliuoja įsipareigojimų puokštės, kurios įteikiamos rajonų vadovams.

a) Pasėlių priežiūra — prižiūrima, kad niekas nepastebėtų, kad išpūsti pasėlių plotai.

b) Laistymas — panaudojamas tam, kad nepažeidžiamai asmenys nesidomėtų įsipareigojimų vykdymu (laistoma 40 laipsn. stiprumo skiediniu).

RUDENĮ virš pirmininko galvos prinoksta papeikimai, kurie, tartum prisirpę obuoliai, krenta į jo kišenę.

a) Kirtimas — už apsilėidimą, per pakinklius.

b) Kūlimas — parodo, kad surinktas didelis pažadų derlius ("ką pasėjai, tą ir pjausi").

ŽIEMĄ ataskaitiniam susirinkime bus apskaičiuoti ūkiniai metų rezultatai.

a) Derlius — iš tų šiaudų nebus grūdų.

b) Nuimtas — pats kolūkio pirmininkas.

c) Apskaičiuojama — ką daryti, kad sekančiais metais "Gudragalvių" kolūkyje būtų mažiau gudragalvių.

* * *

Šluotą čia sustoja. Blogam urėdui kailis išpertas ir viskas tvarkoj. Bet gyvenime — po žiemos vėl prasideda... pavasaris. Ir vėl prasideda gražių pažadų sėja. Vyriausias sėjėjas — pats Nikita Chruščiovas!

2.

KAS ŽINOTINA PRADE- DANČIAM PATAIKŪNUI

Pataikūnu gali būti tik tas, kas išsiugdė žemiau išvardintas dorybes.

I. Nuomonės pastovumas.

Nuomonės niekad negalima keisti. Ji visuomet turi būti pastovi ir tvirta — tokia kaip viršininko.

II. Savikritikos aštrumas.

Griežtai smerkti save, jei per žioplumą sulaužai I punkto reikalavimus.

III. Kritikos liepsna.

Be gailėsčio ir su pykčiu kritikuoti visus be išimties (tuos, kurie užima žemesnes pareigas).

IV. Artimo meilė.

Mylėk ir gerbk labiau už save tik viršininkus ir niekam nematant reguliariai įteikinėk jiems dovanėles, negailėdamas pinigų (juk ne piniguose laimė!).

V. Šventės švėsk. Nepamiršk švenčių metu pakviesti į svečius tuos, kurie tau reikalingi (žinok, kad šokti reikia pagal tų dūdą, kurie aukščiau tavęs sėdi).

VI. Gamtos grožio supratimas.

Kiekvieną šeštadienį ir

sekmadienį surask mašiną ir ja nuvežk savo viršininką ir viršininko pavaduotoją prie upės meškerioti. Prikasęs sliokį, atsimink, kad pirmą sliokį ant kabliuko privalai užmauti viršininkui ir tik po to pavaduotojui.

VII. Meninės gimnastikos įvertinimas.

Kiekvieną rytą lankstyki liemenį ir taip išminklink veido raumenis, kad suspėtum per dieną mažiausiai dvidešimt tris kartus nusisūpsoti ir trisdešimt septynis kartus nusilenkti savo šefui.

VIII. Geležiniai nervai.

Geležiniai nervai reikalingi tam, kad ištikus skaudžiai nelaimei (jeigu užsoksite ant pataikūnų nemėgstancio vadovo ir jis atleis jus iš darbo!) galėtumėt susitvarkyti ir nepulti į paniką. Perėjus į kitą darbą, vėl iš naujo vykdyti aukščiau išdėstytus reikalavimus.

■ ■ ■

Pasirodo, "naujasis tarybinis žmogus" ne toks jau naujas... Jo charakteristikai papildyti štai dar vienas pranešimas (iš tos pačios **Šluotos**):

"...kretingiškai įsitikino, kad mieste atsirado dar viena nauja įstaiga. Vadinas ji — Kretingos miesto pažadų nevykdamos komitetas".

KLaidingos žinios APIE LIETUVĄ

Jau daugelį metų, kai gana dažnai pastebime amerikiečių bei kitų tautų laikraščiuose, knygose, žemėlapiuose, vadovėliuose, politinio turinio piešiniuose, kino filmose, net enciklopedijose ir almanachuose įvairių netikslų, klaidingų ar net tendencingai iškreiptų informacijų apie Lietuvą. Savaimė suprantama, kad mes ne be pagrindo visu tuo nesame patenkinti. Kokia gi būna mūsų reakcija dėl tų visų randamų klaidų?

Dažniausia, tenkinomės paaimanavimu tik tarpusavyje. Reaguoti kiek konkrečiau ryždavosi, deja, nedaugelis; pasiryžti pasiryždavo, bet savo užsimojimų neįgyvendindavo arba dėl laiko stokos, arba dėl netvorto svetimos kalbos mokėjimo, arba dėl nepakankamo pajėgumo rasti netikslumus išsamiau pataisyti. Tikrumoje, su klystančiais autoriais susirišdavo ir jiems tikslų žinių patiekdavo, deja, tik vienas kitas.

Taip bėgo metai po metų, o mes vis tenkinomės tik vieno kito tautiečio geros valios privačia iniciatyva. Kaip matome, toks būdas pastoti kelių netikslumų apie Lietuvą informacijoms nebuvo nei pakankamas, nei efektingas. Organizuotai panašias problemas iki šiol sprendė gal tik vieni vyčiai.

Reikia tikrai nuoširdžiai pasidžiaugti, kad šiuo opiu reikalu pagaliau rimtai susirūpino Lietuvos Bendruomenės Centro valdyba bei jos Informacinė komisija, kurios pirmininku yra Jonas Vaičiūnas.

Dabar kiekvienas, radęs kokių nors netikslų žinių apie Lietuvą, yra prašomas nebesitenkinti vien savo asmeniniu reagavimu, bet kviečiamas apie rastas klaidas pranešti ir Lietuvos Bendruomenės Centro valdybos Informacinės komisijos sekretoriui Vytautui Zalatoriui, 1427 S. 51st Ave., Cicero 50, Ill.

Pranešant, reikia nurodyti kas, kur ir kada kokią klaidą padarė, pavyzdžiui — pranešti autoriaus vardą ir pavardę, spausdinio pavadinimą, numerį arba tomą, puslapį, datą, leidyklą ir panašiai.

L.B. Informacinė komisija, gavusi pranešimą, pati arba per parinktus ekspertus stengsis klystantiems autoriams pateikti tikslas ir išsamias klaidas atitaisančias informacijas.

L.B. Informacinė komisija apie praneštas klaidas informuos dar ir plačiąją lietuvių visuomenę, prašydama, kad ir ji savo siunčiamais laiškais prisidėtų prie nurodytų autorių spaudimo iškelto klaidas pašalinti. (eg)

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

DONALD B. JOHNSON

FUNERAL HOMES

MARSHALL B. and JAMES H.

BEDEFORD, CLEVELAND, AND
THE SURROUNDING TERRITORY

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

**ST. CLAIR
SAVINGS
ASSOCIATION**

SAVE
SAFELY
at **4%**
ANTICIPATED
RATE

ON SAVINGS

SAVINGS DEPOSITS INSURED TO

\$10,000.00

813 E. 185th St.

IV 1-7800

25000 Euclid Ave.
AN 1-1200

6235 St. Clair Ave.
HE 1-5670

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

**FORSBERG ENAMELING
COMPANY**

5103 LAKESIDE AVE.

EX 1-9269

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

OMER W. SCHROEDER

GENERAL INSURANCE OF ALL TYPES

1105 CHESTER AVE.

PR 1-6000

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

JACK KLUM REALTY CO

259 East 156 Street

IV 1-2901

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

**DANIELS FUNERAL
DIRECTORS**

WILLIAM R.

ROY A.

PROMPT PERSONAL ATTENTION GIVE

ALL CALLS

INVALID CAR OXYGEN EQUIPPED

15800 Detroit Ave.

Call AC 6-5149

FOUNDED 1894
**The Cleveland
Trust Company**
71 CONVENIENT BRANCHES
EVERY BANKING SERVICE
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE
REG. U. S. PAT. OFF.

A "STOP" Sign TO NEW CAR BUYERS

Stop and consider how much you can save by Financing your car at our Rate of **\$5** per \$100 per year. Let us **prove** that we can save you money!

Visit any of our convenient 71 offices or
PHONE CHerry 1-0875

DR. VYTAUTUI DAMIJONAIČIUI 50 METŲ

Dr. Vytautas Damijonaitis, sūnus žinomo lietuvių veikėjo Felikso Damijonaičio, gimė 1912 m. gegužės 5 d. Kaune.

1930 metais, baigė Aušros Berniukų Gimnaziją. Tais pat metais įstojo į Vytauto Didžiojo Universiteto Medicinos fakultetą, medicinos skyrių. Tuo pat metu įstojo ir į studentų medicinų korporaciją Fraternitas Lituanica, kuriai vėliau jis visą eilę metų pirmininkavo. 1934 m. Vytauto Didžiojo Universitete įsisteigė Prezidiumų Sambūris, apėmęs 11 studentų korporacijų. Pirmuoju Prezidiumų Sambūrio pirmininku buvo Vytautas Damijonaitis.

1935 m. baigęs V. D. Universiteto medicinos gydytojo mokslus, perėjo dirbti į Anatomijos Institutą vyresniu laborantu. Gavęs medicinos gydytojo diplomą, pasirinko Stomatologijos ir

Dentijatrijos Kliniką, kurioje dirbo jaunesniu asistentu. 1940 m. apgynė disertaciją medicinos daktaro laipsniui, tema — vitaminų A ir D savitarpio veikimo klausimu. Po to tuoj pat buvo pakeltas į Stomatologijos ir Dentiatrijos katedros adjunkto laipsnį. Dar vėliau vyriausios Sveikatos Valdybos buvo paskirtas dantų skyriaus gydymo vedėju.

1944 m. išvyko iš Lietuvos į Austriją ir Loebene dirbo burnos chirurgijoje. Karui pasibaigus, atvyko į Augsburgą stovyklą ir dirbo Servatius Stift ligoninėje, kurioje buvo daugiau lietuvių gydytojų. 1949 m. sukaktuvinininkas atvyko į Ameriką. Pradžioje 2 metus dirbo privačioje tuberkuliozės sanatorijoje Connecticut valstijoje, o vėliau — valstybinėje Tuberkuliozės Sanatorijoje New Yorko valstijoje. 1953 m. išlaikė New Yorko valstijos gydytojo egzaminus ir gavo gydytojo praktikos teises. Išėjo į privačią praktiką, bet, kaip pats sukaktuvinininkas sako, privati praktika nepatiko. 1958 m. grįžo į valstybinę tuberkuliozės ligoninę. Šiuo metu Dr. V. Damijonaitis dirba skyriaus vedėju Hudson River State Hospital, Poughkeepsie, N. Y.

1935 m. sukaktuvinininkas vedė Eleną Rechlevičiūtę. Augina dukrą Eglę ir sūnų Julijų.

GIMNAZIJA LIETUVIAMS BERNIUKAMS

Be lituanistinių — šeštadieninių mokyklų Amerikos žemyne turime ir Šv. Antano gimnaziją lietuviams berniukams, Kennebunkport, Maine. Tai vienintelė lietuviškos dvasios gimnazija Amerikoje.

Ši gimnazija veikia nuo 1957 m. rudens ir šį pavasarį išleis jau trečiąją abiturientų laidą. Įkūrėjai ir išlaikytojai — tėvai pranciškoniai.

Pabrėžtina tai, kad, iki šiol, baigę šią gimnaziją visas 100% stojo į universitetus siekti aukštojo mokslo. Ar tik nebus tai aukščiausias rekordas iš visų gimnazijų.

Į gimnaziją priimami tik lietuvių kilmės jaunuoliai, su gerais elgesio ir mokslo pažymiais. Gyvenama bendrabuty. Visi mokytojai ir mokyklos vadovai lietuviai. Lietuvių kalba yra privalomas mokslo dalykas.

Mokinių gabumams plėtoti mokyklos ribose veikia meno, astronomijos ir aeronautikos klubai; choras ir orkestrėlis. Mokinių ir mokyklos vadovybės santykiams reguliuoti mokiniai turi savo atstovybę.

Kasmet mokiniai išleidžia 4-5 neperiodinius leidinius iki 60-70 puslapių ir daugiau, kuriuos patys priraso, ar surenka iš kitų leidinių. Per mokslo metus surengia 5-6 viešas šventes — minėjimus, svečius kviečiasi iš artimesnių apylinkių. Šventės-minėjimus praveda ir programą išpildo patys mokiniai ir parodo čia savo meninius sugebėjimus.

Vargu ar rasime kitą kurią mokyklą, kurioje būtų tiek daug dėmesio kreipiamas į individualų mokinių pasireiškimą, mokslą, meną ir vadovavimą. Su menine programa daromos išvykos į artimesnes lietuvių kolonijas, taipgi pasirodoma ir amerikiečiams.

Mokyklos rektorium yra pranciškonų provincijolas tėv. Jurgis Gailiusis, O.F.M.,

vedėju — tėv. Gabrielius Baltrušaitis, O.F.M.

Šiuo metu priimami prašymai ateinantiems mokslo metams. Mokinių čia yra ne tik iš tolimųjų JAV miestų, bet ir iš Kanados ir net pietų Amerikos.

Norisi atkreipti visuomenės dėmesį, kad ši mokykla turi dideles galimybes plėstis ir galėtų sutalpinti beveik visus lietuvių berniukus iš JAV, jeigu tik tėvai pakankamai domėtųsi lietuviškos dvasios perteikimu savo vaikams. Čia ir būtų tas realus sprendimas — išauginti sąmoningus lietuvių jaunuolius, kurie pakeistų senąją kartą ir tęstinumą lietuvių šiam krašte. (zg)

TURISTAI BUS APGYVENDINTI LUBJANKOS KALĖJIME

Vokiečių spaudoje korespondentai praneša iš Maskvos, kad sovietų įstaigos ruošia vakarų turistams naują "atrakciją". Pragarsėjęs Lubjankos kalėjimas Maskvoje perduodamas turistų žinion. Ten bus vėl įrengtas viešbutis, savo paskirtį atlikęs caro laikais, kol jį pagrobė komunistai ir įrengė ten garsų kalėjimą.

Lubjanka randasi netoli Kremliaus.

Dabartiniai Kremliaus valdovai nepatenkinti, kad garsioji kalinio vieta stovi pačiame Maskvos centre, netoli valdžios būstinės. Todėl dabar kalėjimas iškeliamas už miesto, lygiai kaip ir valstybės saugumo įstaigos.

Kaip jaučiai jausis užsienio turistai patalpose, kur nukankinta tūkstančiai sovietų aukų, dar didelis klausimas.

NET KALBOS DĖSTOMOS
KOMUNISTIŠKAI

"Kodėl kapitalistas valgo geriau, negu darbininkas? Ar neto, kad jis išnaudoja darbininką?" Tokie parašai randami po paveikslėliais vadovėliuose, kurie naudojami Sovietų mokyklose. Tarp kitko, tai ne politinių mokslų vadovėlis, bet paprastas anglų kalbos vadovėlis penktosios klasės mokiniams. Jį galima pirkti kiekviena Maskvos knygynė ir užsienio turistai laiko jį vienu geriausių ir populiariausių suvenirų.

Piešinys vaizduoja didelį, storą kapitalistą, puikiai aprengtą, puotaujantį prie turtingo stalo. "O ką valgo darbininkas?" klausia sekantysis piešinys, kuris parodo sudžiūvusį, menką vyrą kramtant mažutę bulkę. Vargšas darbininkas nesėdi prie stalo, bet nuplyšęs stovi prie gatvės kampo. Turtuolis miega didelėje minkštoje lovoje, o darbininkas ant suolo parke.

Vadovėlis labai plačiai išplatinamas, nes sovietų mokyklos smarkiai pagreitino svetimų kalbų mokymą.

VASAROTOJŲ DĖMESIUI

A. ir O. Šlepavičiai praneša, kad š. m. birželio mėn. 30 d. atidaro savo naujai pastatytame name Cape Cod, Marie Ave., Centerville, vasarvietę "Jūra".

Namas apšildomas, patogūs kambariai, graži rami apylinkė ir tik ketvirtis mylios nuo garsiojo Craigville Beach.

Su užsakymais kreiptis: Olga Šlepavičiūtė, P. O. Box 307, Centerville, Cape Cod, Mass.

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345

13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DAILIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

**GEORGE
McCARTHY**

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

THE HUMPHREY CO

EUCLID BEACH PARK

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

**CLEVELAND HARVARD
LUMBER & DOOR CO.**

6000 Harvard Ave.

Call VU 3-6000

18090 MILES AVE

Call MO 2-8100

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

EUCLID IGNITION COMPANY

1062 East 185th St.

Call IV. 1-2222

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

DRAGIN PIANO COMPANY

WE CARRY THE FINEST QUALITY PIANOS

WILLIAM WEISS, PROP.

8220 Carnegie Ave.

Call RA 1-8948

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

FROM A FRIEND

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

SPRAYON PRODUCTS, INC.

26300 FARGO AVE. BEDFORD HEIGHTS, Ohio
Tel. 292-7400

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

PARSONS AND PARSONS

MAKERS OF WATERPROOF FABRIC
COLLARS AND CUFFS

Main Office and Factory — 413-15 Huron Rd.
413 HURON ROAD CH 1-7723

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

**ALLIED ELECTRIC SEWER
CLEANING COMPANY**

R. P. Herschman Prop.

ROTO - ROOTER SERVICE

West Side
12910 Detroit Ave
AC 6-4500

East Side
12824 Superior Ave
MU 1-7722

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

• Sekančią savaitę, ryšium su Memorial Day, Dirva išeis tik 2 kartu — pirmadienį ir penktadienį.

• Clevelandiečiai prašomi atkreipti dėmesį į pradėtą akciją kovai su polio. Gegužės 27 d. daugelyje visiemis prieinamose mokyklose ir klinikose bus nemokamai duodamos Sabins polio piliulės. Mokyklos ir klinikos veiks nuo 12 val. iki 6 val. vak.

• Virš 28,000 Clevelando skautų jungiasi į kovą su susisiekimo nelaimėmis. Šią savaitę skautės dalyvaus kovai su susisiekimo nelaimėmis paruošimo programoje, kurios pirmosios fazės apima:

- 1) automobilių saugumo diržus, dviračių saugumą;
- 2) namų numeracijos, gatvių ženklų matumą;
- 3) pėsčiųjų ir kelių eismo saugumą.

Jau penkti metai, kai Clevelando skautės jungiasi aktyviai kovai su augančiomis susisiekimo nelaimėmis.

• ALB-nės I-oji apylinkė rengia koncertą-banketą šv. Jurgio parapijos pagrindinai atnaujintos salės atidarymo proga. Koncertas-banketas įvyks š. m. birželio 2 d., 8 val. vak.

Šv. Jurgio parapijos salės vaizdas iš pagrindų pasikeitęs. Pagrindinis remontas palietė ne tik pačią salę, bet ir virtuvės įrengimus, sceną, vėsinimą ir t.t. Remonto darbų rangovas — inž. J. Augustinavičius.

Šioje salėje ir apskritai, parapijos patalpose, auga ir plečiasi vietos lietuvių or-

NAUJOS PARAPIJOS RAJONE

parduodami du nauji namai. Kaina \$17,000.00. Su dviem miegamaisiais kambariais pirmame aukšte, svečių kambariais, virtuve su atviru valgomuoju (dinnette). Antrame aukšte yra vietos miegamajam. Pirkdami dabar galite pasirinkti dekoravimą.

Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į Jurgelį.

JOSEPH LARONGE, Inc.
21771 Lake Shore Blvd.
Tel. AN 1-3131
Realtors
(61, 62, 63)

P. Ambrazo ir J. Kazėno mokinių koncerto Clevelande išpildytojai. Pirmoj eilėj iš kairės: D. Sušinskaitė, V. Pivoriūnaitė, A. Griaužinytė, L. Vasiliauskaitė, R. Vasiliauskas, A. Ožinskas, M. Dautartas, R. Dautartas, B. Kazėnas. Antroje eilėj: Š. Stempužis, V. Dautartas, D. Ožinskaitė, D. Martutė, R. Vaitėnaitė, M. Jokubaitytė, R. Jokubaitytė, P. Dautartas. Trečiojo eilėj: J. Juodėnas, D. Leukonytė, M. Stasaitė, L. Obelenytė ir muzikas J. Kazėnas.

P. AMBRAZO IR J. KAZĖNO MOKINIŲ KONCERTAS

Malonu sveikinti tėvus, besistengiančius lavinti savo vaikus įvairiose meno

rius su šeimomis gausiai dalyvauti šv. Mišiose, kurios įvyks šv. Jurgio parapijos bažnyčioje 8:30 val. Po pamaldų visi vyksime į kapines aplankyti mirusiųjų LVS "Ramovė" narių kapus.

Po to vyksime aplankyti Lietuvos Prezidento Antano Smetonos amžino poilsio vietą.

LVS "Ramovė" Valdyba

VILLA RŪTA

Prie Pymatuning ežero vasaravimo sezoną pradeda birželio 23 d.

1. Šį sezoną svečiai kviečiami apsistoti nuomojant visam sezonui, mėnesiais, ar savaitėmis tik kambarius be maisto.
2. Kas norėtų su butu ir maistu prašoma rezervuoti sau vietą ir pranešti iki birželio 23 d. kasdien, išskyrus sekmadienius, pas p. G. Natkevičienę, tel. EV 2-4114, arba laišku V. Nagius, Andover Post Office, Villa Rūta, Ohio.
3. Laukiami svečiai ir savaitgaliams.
4. Villa Rūta randasi prie Andoverio, Ohio pusėje į šiaurę nuo tilto. Iš Andoverio važiuoti 85 keliu iki Lake Id., pasukti į kairę ir už 1/4 mylios Villa Rūta.

V. Nagevičienė

danti melodiją ir pabrėžiant efektyvius saskambius.

Ketvertas akordeono grojimų — V. Dautartas, J. Juodėnas, D. Lenkonytė ir Š. Stempužis — figūravo pavieniui ir visi drauge, nors ir be suansamblinimo.

Truputį toliau už kitus pažengę būtų: J. Juodėnas — gerokai nuspalvintas ir gal D. Leukonytė — gerai plečianti akordus ir darniai besikliunanti savo "muzikiniu" veideliu.

Pianu pritariant D. Ožinskaitei, dainavo kartu šaunūs R., M., V. ir P. Dautartai. Tai nebuvo kvartetas, skambėjo beveik unisonu,

bet pasisekimą pelnė. Pagirtina, kad dainavo lietuviškai ir stengėsi taisyklingai tarti žodžius. Ypatingai įdomu buvo stebėti tokius "ažuolus", dar nesulaukusiu balso lūžio ir todėl dainuojančius sopranais.

Papuošę programą šokėjos R. ir M. Jokubaitytės. Drabužiai rimtai ir tinkamai stilizuoti. Beethoveno Menuete matėme skoningą šokį, švariai suderintą, grakščiai atliktą ir kupiną elegancijos. Ragtime Band Kariškas šokis — drąsus, energingas, kruopščiai išlygintas ir kietas "traška braška".

Vladas Braziulis

RADIO — TV — HOME

BERT WITT — savininkas

11817 LORAIN AVE.

Telef. 252-3840

DIDELIS ISPARDAVIMAS importuotų radijo aparatų nepaprastai atpigintom kainom; Blaupunkt, Telefunken, Grundig ir kiti paskutinės laidos stereo bei Hi-Fi aparatai.

Pritaikinti amerikoniškom stotim. Garantijos ir asmenišką įrengimą jūsų namuose bei eksperto pataisymai.

Skambinkite nedelsdami ar atvykite pasižiūrėti, (išskyrus trečiadienius).

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

HOME AND REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

24 valandų patarnavimas

Tel. 942-8038

J. S. AUTO SERVICE & SALES

Didelis pasirinkimas geros rūšies vartotų mašinų.

Dažoma karštais purkštuvais — taisomos karosrijos — motorai — bėgiai — sankabos — stabdžiai.

J. ŠVARCAS
savininkas

35571 Vine Street
Eastlake, Ohio

RENAE'S BEAUTY SHOP

Atidarytas naujas grožio salionas!!!

Plaukų priežiūra — dažymas, pusmetiniai.

1210 Hayden Ave.
Cleveland 10, Ohio
Telef. 761-7999

Atidaryta nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak. Galima ir kitomis valandomis pagal susitarimą (išskyrus sekmadienius)

Savininkė Prudencija Montvilienė

WESTERBURG'S

"THE GERANIUM CENTER"

23108 EMERY RD. at GREEN

PHONE 292-6510

GERANIUMS

FOR

Memorial day

BEDDING

GERANIUMS

4 for \$1.00

LARGE CANADIAN PEAT MOSS

SPECIAL

\$3.88

SPECIAL

ANNUALS

IN FLATS ALL VARIETIES

275

PER FLAT

SCOTTS "LAWN CARE CENTER"

GERI NAMAI

Prie pat Naujos parapijos:

Tik 8 metų senumo labai geras ir modernus 3 miegamųjų. Visi dideli kambariai.

Dviejų šeimų po 3 miegamus.

Vienos šeimos 4 miegamųjų.

Plytinis 3 miegamųjų su labai dideliu sodu.

Mažas tik 2 miegamieji labai gerame stovyje.

2 šeimų namas prie pat šv. Pylijo bažnyčios ir mokyklos, t. y. prie E. 79 ir St. Clair gt. Gerai sutvarkytas.

Prie Pymatuning ežero parduodamas beveik naujas 7 miegamųjų namas tinka vasaravimui-poilsui. Du sklypai prie Punder-son ežero, graži vieta.

Norintieji pirkti, parduoti, ar išmainyti, prašome skambinti

EAST SHORE REALTY
Juozas Mikonis — Realtor
780 E. 185 IV 1-6900
Namų MU 1-2154

KAS IR KUR?

• **Tėv. Modestas Stepaitis, O. F. M.,** "Šv. Pranciškaus Varpelio" redaktorius, gegužės 17 vakare tragiškai žuvo susisiekiimo nelaimėje prie Portland, Maine. Palaidotas gegužės 21 iš Kennebunkporto vienuolyno Biddefordo, Maine, pranciškonų kapinėse.

Velionis buvo gimęs 1918 kovo 13 Eržvilke, Žemaitijoje. Vienuolio įžadą buvo padaręs 1939 rugpjūčio 2, į kunigus įšventintas 1941 liepos 6 Italijoje.

Atvykęs Amerikon, pranciškonų vienuolynuose ėjo įvairias pareigas, dviem atvejais dirbo Darbininko redakcijoje kaip redaktorius. Paskutiniu laiku gyveno Kennebunkporte, centriniame lietuvių pranciškonų vienuolyne ir redagavo "Šv. Pranciškaus Varpelį".

• **Juozas Stilsonas** mirė gegužės 18 d. Brooklyn, N. Y. Velionis buvo senas Amerikos lietuvių laikraštininkas, redagavęs Naująją Gadyne ir Keleivį. Daugiausia yra darbavęs laikraščiu spaustuvėse. Pastaruoju laiku buvo Lietuvių socialistų sąjungos sekretorius. Paliko žmoną, dukterį ir ketelą anūką.

• **Liudas Stukas**, baritonas, pereitą šeštadienį dideliu pasisiekimu koncertavęs su Rūtos ansambliu Patersone, N. J., ši šeštadienį dainuoja Hartforde, Conn. Lietuvių Choro koncerte. Birželio 1 d. L. Stukas dainuoja Mountainside Music Association rengiamam koncerte Mountainside, N. J.

HAMILTON

PAGERBTA LIUCIJA BARTKUTĖ

Gegužės 12 d., "Širvinto" tuntu ilgametė narė L. Bartkutė, A. V. parapijos bažnyčioje, susitukė su hamiltoniečiu Rob. Konteniu. Vietos jaunimas, įvertindamas sesės Liucijos nuosirdų darbą mūsų tautinės kultūros srityje,

je, gausiai susirinko, palydėti ją į naują gyvenimo kelią su Robertu.

Vaišių metu, netrūko ir gražių sveikinimų bei linkėjimų. "Širvintos" t-to vardu, sveikino tautininkė R. Bagdonienė, taut. šokių grupės "Gyvataras" vardu, p-lė Garbožaitė, skautams remti d-jos vardu: V. Pašily, "Aukuro" vardu, p. Kudabienė. Gauta telegrama net iš tolimosios Latvijos, nuo Roberto giminių.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Bronys Raila, IŠ PASKENDUSIO PASAULIO. Straipsniai, essay, kritika, kronikos 1946-1958. Viršelis Vl. Vaitekūno. Išleido Srovė Chicagoje 1962 m. 432 psl. Kaina nepažymėta.

Tai prieš porą metų pasirodžiusio publicistikos rinkinio TAMSIAUSIA PRIEŠ AUŠRĄ tęsinys, mūsų politinio ir visuomeninio gyvenimo kronikos antrasis tomas.

Jį sudaro keturi pagrindiniai skyriai, iš kurių skaitytuojuose, reikia manyti, didžiausio atgarsio sulauks trečiasis "Teisybės deivė rašalo baloje". Tai per 80 puslapių apimanti išsami buv. Lietuvos kariuomenės vado gen. St. Raštiko atsiminimų kritika, vietomis ironiška, vietomis graudi, bet nuodugnai išstudijuota, atskleidžianti eilę užkulisų iš paskutiniųjų Lietuvos nepriklausomybės dienų.

Pirmąjį knygos skyrių sudaro, kaip jau ir pats skyriaus vardas rodo, stipria satyra paspalvintas

Chicagoje rinks gražiausią lietuvaite

Šiais metais Tarptautinėje Chicagos Prekybos Parodoje Lietuvą numatoma atstovauti keturiomis atskiromis šakomis: Lietuvos paviljonu, tarptautiniu prekybiniu kiosku, pasirodymais scenoje ir grožio karalaite.

Grožio karalaitės sritis yra svarbi Lietuvos popula-

Lietuvos Šaulių Sąjungos tremtyje Centro Valdyba. Sėdi iš kairės: Ant. Gintneris, prof. J. Šimoliūnas, garbės narys, adv. R. Skipitis, garbės narys, J. Giedrikas, pirm., Alf. Valatkaitis, I vicepirm. Stovi - K. Žilėnas, išd., P. Petrušaitis, sekr., Vl. Išganaitis, Vl. Skirmuntas, II vicepirm. ir J. Balčiūnas, buvęs vald. narys. Trūksta garbės narių: Aleksandro Mantauto, Sofijos Pūtvytės-Mantautienės ir gen. K. Musteikio. Valdyba buvo išrinkta korespondencinio suvažiavimo, kuriame dalyvavo 73 atstovai iš JAV ir Kanados.

"Klumpakojis su diplomatais". Tai "senos operos ir dvejopos gėdos" tema, vaizdus mūsų kai kurių politikierių nesubrendimo, jų pastangų "veikti dėl veikimo, politikuoti dėl politikavimo" aptarimas.

Antrajame knygos skyriuje "Kudirka ir liberalai" analizuojami lietuviškos liberalų santarvės klausimai.

Ketvirtąjį skyrių sudaro "Akimirksnių kronikos" išeivijos gyvenimo temomis.

Knyga, parašyta gyvu ir vaizdžiu stiliumi, neabejotinai susilauks plačių atgarsių visuomenėje.

IŠ PASKENDUSIO PASAULIO sukrauta pas J. Karvelį, 3322 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. ir parduvinėjama po 5 dolerius.

Gegužės 19 d. Chicagoje, Jūrų Skautų Korporacija Gintaras surengė literatūros vakarą, sulaukusį nelauktai didelio dėmesio. Vakaras rengtas Liūnės Sutemos neseniai pasirodžiusio poezijos rinkinio "Nebėra Nieko Svetimo" proga. Gausus būrys atsilankiusių įšigirdo A. Mackaus kruopščiai paruoštą Liūnės Sutemos kūrybos nagrinėjimą ir D. Mackuvienės, bei A. Kurausko Liūnės Sutemos eilėraščių skaitymą. Vakaro programoje pasirodė ir pati poetė Liūnė Sutama. Literatūros vakaras buvo rengtas Chicago Savings and Loan Assn. meno galerijoje, kurioje šiuo metu vyksta dail.V. Igno paroda. Nuotraukoje iš kairės: dail. A. Varnas su ponija, K. Butkus, pravedęs literatūros vakarą, B. Chomskis ir dail. A. Valeška.

P. Petručio nuotrauka

Literatūros vakaras Chicagoje

Jūrų Skautijos Korp! Gintaras Chicagoje per kelis savo jauno gyvenimo metus sugebėjo užsirekomenduoti lietuviškai susipratusių ir kūrybiškai subrendusių vienetu. Jų jaunųjų auklėjimo darbas, meno parodos vis rodo ne tik nesibijojimą pavargti, ne tik organizacinius sugebėjimus, bet, kur reikia, taktą, skonį, dorybes itin pagirtinas naujai susikūrusiose sambūriuose, nekalbant jau apie drąsą imtis to, ko kiti veik kratosi.

Šiais metais Gintaras metėsi į dar platesnius vandenis: išleido Liūnės Sutemos (antrąjį) poezijos rinkinį "Nebėra nieko svetimo". Išleido patraukliai, skoningai, pasakyčiau: beveik prabangiai, turint galvoj, jog tokie darbai pelno tai tikrai neneša. Ne tik knygą išleido, bet jos krikštynų proga, suruošė literatūros vakarą, kurio programa nebuvo įprastai šabloninė, o atvirkščiai: kartu įvairi ir įdomi, kartu vientisa ir neperkrauta.

Antanaitytės patirtis rodo, kad tokios rūšies Lietuvos reprezentavimas yra naudingas Lietuvos populiarinimui svetimausių tarpe ir pačiai mergeitei.

Kuri gi iš jaunų mergaičių nenorėtų vaikščioti televizijos ekrane su užrašu MISS LITHUANIA.

Bronius Nainys, L.B. Chicagos Apygardos Valdybos Vicepirm. Parodos ruošimo komisijos Pirmininkas 1962 m. gegužės 20 d.

Programos, kuri įvyko šeštadienio (gegužės 19 d.) vakare ir kurią pravedė Kęstutis Butkus (vienas Gintaro steigėjų) pradžioje poetas Algimantas Mackus skaitė gilų, apie Liūnės Sutemos poeziją į ją žvelgdamas iš šian-

Poetė Liūnė Sutama, kurios poezijos rinkinį "Nebėra nieko svetimo" neseniai išleido Jūrų Skautų Korporacija Gintaras.

P. Petručio nuotrauka

NEBEDELSKITE —

Vasara čia pat, o oro vėsintuvai jau sukrauti Gradinsko televizijų, radijų, ir Hi-Fi stereo patefonų krautuvė, 2512 W 47th St., Chicago, Ill., FR 6-1998

A. a. Juozui Ginkui — po sunkių Jo gyvenimo paskutiniiais metais kančių — atsiskyrus iš gyvųjų tarpo, man, sūnui Juozui bei giminėms daug stiprybės teikė tokia gausybė užuojautos laišku bei telegramų.

Tiek daug vainikų, gautų iš įvairių organizacijų bei pavienių asmenų puošė a. a. Juozo karstą. Ir mes esame nepaprastai dėkingi tiems a. a. Juozo bičiuliams. Ačiū ir tiems, kurie kitokiu būdu atžymėjo velionies asmenį.

Arti šimto šv. Mišių aukų a. a. Juozui buvo užprašyta, palydint Jį į amžinybę. Mums sunku rasti žodžių atsidėkoti tiems geros širdies giminėms bei pažįstamiems.

Reiškiamė taip pat gilią pagarbą kunigams, kuriems dalyvaujant buvo atlaikytos gedulingos pamaldos Angelių Karalienės bažnyčioje Brooklyne, N. Y. Mūsų padėka prel. Jonui Balkūniui, kleb. kun. J. Aleksiuui, kun. Vyt. Pikturai, kun. L. Jankui bei kun. dr. Stasiui Valušaičiui. Dėkojame varg. M. Liuberskiui bei jo giesmininkams, giedojusiems gedulingų Mišių metu.

Esame dėkingi Ant. Diržiui, kurio rūpesčiu laidotuvių išvakarėse buvo suruošta iškilminga visuomenės bei organizacijų su a. a. Juozu atsisveikinimo valanda.

Nuosirdžiai dėkojame lietuviškajai spaudai, kuri savo skiltyse rado tiek daug vietos parašyti apie velionį.

Atskira padėka p. Jok. Stukui už radijo bangomis pareikštą užuojautą ir taip pat J. Valakui už jausmingą apibūdinimą per tajį radiją.

Mes giliai dėkojame p. Juozui Garšvai, kurio rūpestingumu su deramu iškilmingumu buvo palydėtas į amžiną poilsį.

Aš ir mano šeima dėkingi iš širdies visiems, kurie teikėsi pareikšti savo pagarbą a. a. Juozui, atsiskyrus iš mūsų tarpo.

Ona Ginkuvienė, sūnus Juozas ir marti Beatričė.